

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 6. 1957, sp. zn. Cz 275/57

Číslo: 109/1957

Právní věta:

Navrácení v předešlý stav nelze připustit pro zmeškání lhůty k podání odvolání do rozhodnutí o povolení rozvodu, ledaže by šlo o zmeškání lhůty k podání odvolání v otázce viny na rozvodu manželství.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 18.06.1957

Spisová značka: Cz 275/57

Číslo rozhodnutí: 109

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Manželství - rozvod, Navrácení v předešlý stav

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem lidového soudu v Přelouči bylo manželství účastníků rozvedeno z viny navrhovatele. Tento rozsudek byl doručen účastníkům dne 22. září 1956. Lhůta k podání odvolání se končila dnem 8. října 1956 se zřetelem k tomu, že den 7. října 1956 byl dnem pracovního klidu (§ 85 odst. 3 o. s. ř.).

Dne 10. října 1956 došlo na lidový soud v Přelouči podání odpůrkyně, dané na poštu podle podacího razítka dne 9. října 1956, jímž se odpůrkyně odvolává proti rozsudku. Odvolání tedy bylo podáno odpůrkyní až po uplynutí odvolací lhůty § 173 odst. 1 o. s. ř.).

Toto opožděné odvolání předložil lidový soud v Přelouči i se spisy krajskému soudu v Pardubicích jako soudu odvolacímu. Odvolací soud vrátil spisy lidovému soudu, aby předvolal odpůrkyni a poučil ji o tom, že odvolání jako opožděně podané musí být odmítnuto, při čemž uložil lidovému soudu, aby odpůrkyni vyložil zmeškání a připomněl prvému soudu, že pokud by byl důvod pro navrácení v předešlý stav ve smyslu § 86 o. s. ř., že by musel o takovém návrhu rozhodnout lidový soud.

Lidový soud vyslechl odpůrkyni 19. listopadu 1956. Při tomto výsledku udala odpůrkyně, že opožděné podání odvolání vysvětluje tím, že měla doma práci a že se domnívala, že se neděle do lhůty nepočítají. Krajský soud v Pardubicích, jemuž lidový soud v Přelouči spisy opět předložil, vrátil znovu spisy lidovému soudu, který z příkazu odvolacího soudu vyslechl odpůrkyni znovu, zda má být její

prohlášení ze dne 19. listopadu 1956 považováno za návrh na navrácení v předešlý stav. Při svém výsledku navrhla odpůrkyně, aby jí soud povolil navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k odvolání, a to proto, že odvolání podala opožděně, ježto si špatně vyložila poučení o lhůtě k podání opravného prostředku.

Lidový soud v Přelouči povolil nato odpůrkyni navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k odvolání, neboť považoval za omluvitelný důvod podle § 86 o. s. ř. to, že se odpůrkyně domnívala, že se do odvolací lhůty nepočítají neděle.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou nejvyššího soudu, že uvedeným usnesením lidového soudu v Přelouči byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Soud měl především zkoumat, jsou-li dány vzhledem k zvláštní povaze věci vůbec předpoklady pro použití ustanovení § 86 o. s. ř.

Podle ustanovení § 197 o. s. ř. lze pravomocné rozhodnutí ve věci napadnout za určitých předpokladů v tomto ustanovení uvedených návrhem na obnovu řízení. Podle § 199 a) o. s. ř. je však obnova nepřipustná, jde-li o rozhodnutí, jímž byl vysloven rozvod, ledaže by šlo o otázku viny na rozvodu.

Rovněž tak je nepřipustný návrh na zrušení nebo změnu původního rozhodnutí při stížnosti pro porušení zákona [§ 218 písm. a) o. s. ř.], jde-li o rozhodnutí, jímž byl vysloven rozvod, ledaže by šlo o otázku viny na rozvodu.

Ustanovení o nepřipustnosti takových návrhů byla do zákona pojata proto, aby do rodinných poměrů občanů nebyl vnášen zmatek tím, že rozhodnutí o rozvodu po jejich pravomoci by mohla být dodatečně zrušena nebo změněna. Mělo by to vliv nejen na původní účastníky řízení, nýbrž i na další osoby, s nimiž by účastníci řízení uzavřeli sňatek v důvěře v právní moc rozhodnutí.

Proto zrušení takového soudního rozhodnutí, které manželství rozvádí, je v řízení o obnově, případně při stížnosti pro porušení zákona vyloučeno.

Stejně následky by vyvolávalo i rozhodnutí, kterým by soud vyhověl návrhu na navrácení v předešlý stav pro zmeškání odvolání do rozhodnutí o povolení rozvodu. I když ustanovení § 86 o. s. ř. výslovně neuvádí případy, kdy je vyloučeno navrácení v předešlý stav, přece nelze připustit podle povahy věci navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k podání odvolání do rozhodnutí o povolení rozvodu mimo případ zmeškání lhůty k podání odvolání v otázce viny na rozvratu manželství stejně tak, jako je tomu při obnově řízení nebo při stížnosti pro porušení zákona.

Povolil-li soud navrácení v předešlý stav podle § 86 o. s. ř., vycházel z nesprávného právního názoru a svým rozhodnutím porušil tak zákon v ustanovení § 86 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 30 zák. o právu rod.